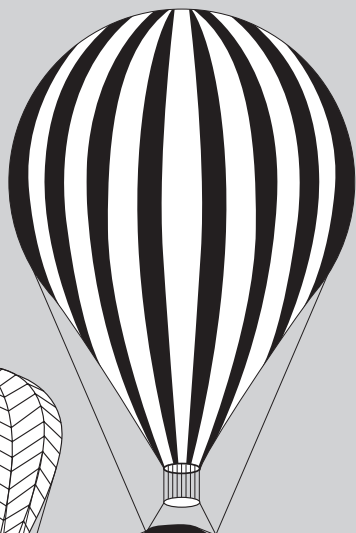

รถ 7 พลัด

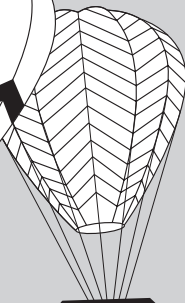
พระธรรมเทศนา
หลวงปู่ปราโมทย์
ปาโมชโช

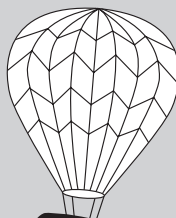
ขามกัสน
วิสุทธี

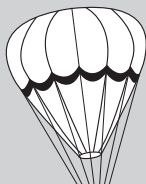
ปฏิภาณกัสน
วิสุทธี

ปักคาปักคณ
กัสน
วิสุทธี

กัสนวิสุท
วิสุทธี

กัสน
วิสุทธี

กัสน
วิสุทธี

กัสน
วิสุทธี

รต7พลัด

พิมพ์ครั้งที่ 1 มกราคม 2564 จำนวน 15,000 เล่ม

สงวนลิขสิทธิ์

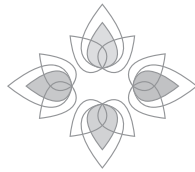
ห้ามพิมพ์จำหน่ายและห้ามคัดลอกหรือตัดตอนไปเผยแพร่ทางสื่อทุกชนิด โดยไม่ได้รับอนุญาตจากผู้เขียน หรือมูลนิธิสื่อธรรมหลวงพ่อปราโมทย์ ปาโมชฺโช ผู้สนใจอ่านหรือฟังพระธรรมเทศนา สามารถดาวน์โหลดได้จาก <http://www.dhamma.com> ติดต่อมูลนิธิฯ ได้ที่ media@lptf.org หรือ Facebook page ชื่อมูลนิธิสื่อธรรมหลวงพ่อปราโมทย์ ปาโมชฺโช หรือ โทร. 02-0126999

ดำเนินการพิมพ์โดย

มูลนิธิสื่อธรรมหลวงพ่อปราโมทย์ ปาโมชฺโช
342 ซอยพัฒนาการ 30 ถนนพัฒนาการ
แขวงสวนหลวง เขตสวนหลวง กรุงเทพฯ 10250
โทร. 02-0126999

หนังสือเล่มนี้มูลนิธิสื่อธรรมหลวงพ่อปราโมทย์ ปาโมชฺโช จัดพิมพ์ด้วยเงินบริจาคของผู้มีจิตศรัทธาเพื่อเป็นธรรมทาน เมื่อท่านได้รับหนังสือเล่มนี้แล้ว กรุณาตั้งใจศึกษาปฏิบัติให้เกิดประโยชน์สูงสุดทั้งแก่ตนเองและผู้อื่น เพื่อให้สมเจตนารมณ์ของผู้บริจาคทุก ๆ ท่านด้วย

DHAMMA.COM

ช่องทางติดตามพระธรรมเทศนาของหลวงพ่อบราโมทย์
ปาโมชฺโช และข่าวสารของวัดสวนสันติธรรม อย่างเป็นทางการ

- Website: www.dhamma.com
- Facebook page: มุลินิธิสื่อธรรมหลวงพ่อบราโมทย์
ปาโมชฺโช
- Facebook page: Dhamma.com
- Facebook page: อ่านธรรมคำสอน
- Facebook page: Luangpor Pramote Pamojjo
- Instagram: Dhammadotcom
- YouTube: Dhammadotcom
- Line Official: @Dhammadotcom
- Spotify: หลวงพ่อบราโมทย์ ปาโมชฺโช
- Soundcloud: หลวงพ่อบราโมทย์ ปาโมชฺโช
- Apple Podcasts: หลวงพ่อบราโมทย์ ปาโมชฺโช

คำนำ

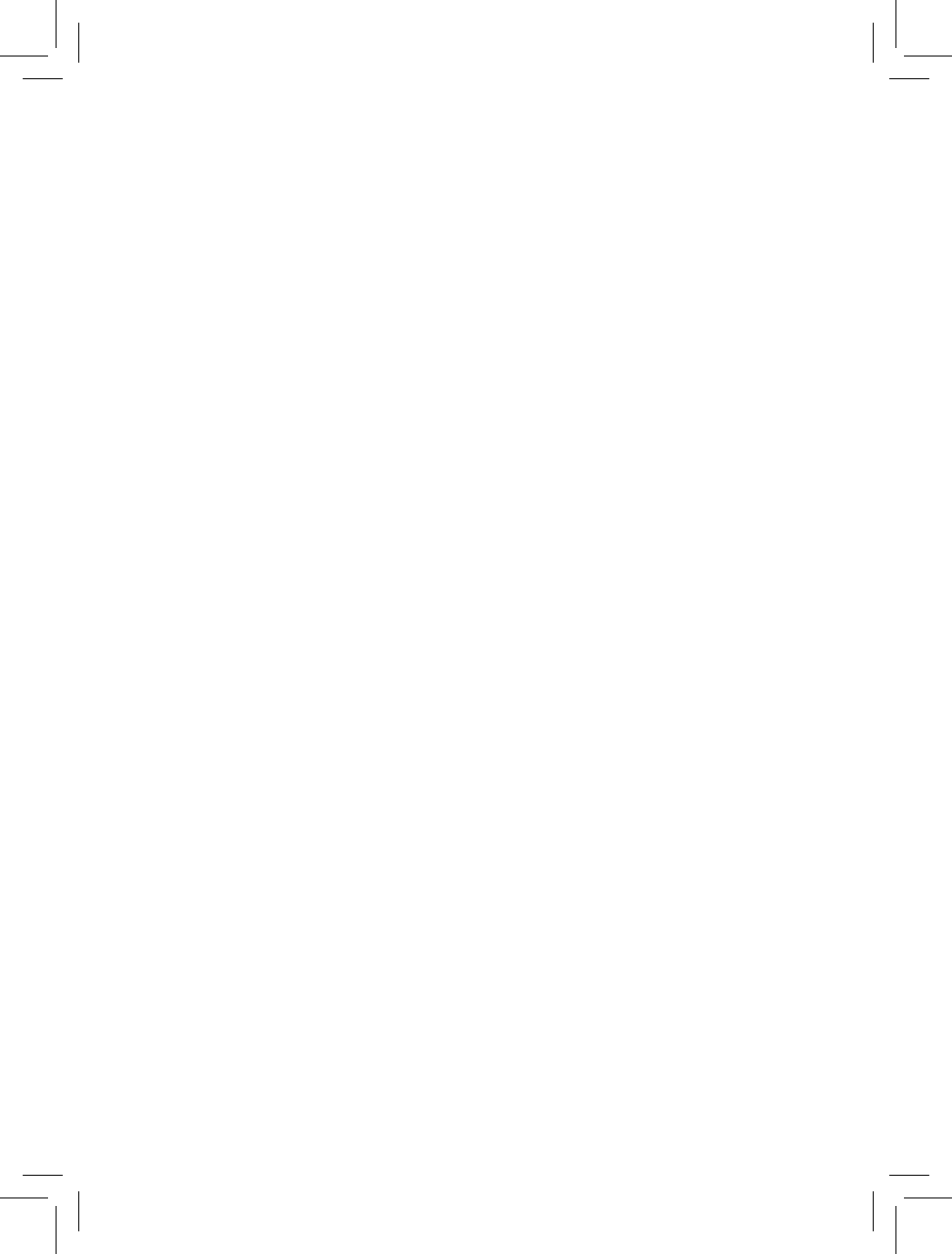
หนังสือ “รถ 7 ผลัด” เป็นการถอดความ พระธรรมเทศนาของ หลวงพ่อปราโมทย์ ปาโมชฺโช วันที่ 17 สิงหาคม 2557 ณ ศาลากาญจนภิเษก กรุงเทพมหานคร

หลวงพ่อกำลังขยายความ **“รถวินิตสูตร”** ซึ่งเป็นพระสูตรที่กล่าวถึงการเดินทางของพระเจ้า ปเสนทิโกศล จากนครสาวัตถีไปยังเมืองสาเกต ว่า ทรงใช้รถคันใดคันหนึ่งเพื่อเดินทางไปยังเมืองสาเกตไม่ได้ ทรงใช้รถคันหนึ่ง แล้วเปลี่ยนไปใช้อีกคันหนึ่ง จนครบ 7 ผลัดเพื่อเดินทางถึงที่หมาย

เปรียบได้กับการภาวนาที่เข้าถึงซึ่งความบริสุทธิ์ต่าง ๆ ทั้งเจ็ด อันเป็นประโยชน์ส่งทอดต่อเนื่องกันไป เหมือนรถ 7 ผลัด เพื่อการเข้าถึงซึ่งพระนิพพาน

มูลนิธิสื่อธรรมหลวงพ่อปราโมทย์ ปาโมชฺโช
เห็นประโยชน์ในการเผยแพร่พระธรรมเทศนากัณฑ์
ดังกล่าว จึงจัดพิมพ์เป็นรูปเล่มแจกจ่ายเป็นธรรม
ทาน เพื่อเป็นแนวทางในการภาวนา และเป็น
กำลังใจแก่นักภาวนาต่อไป

มูลนิธิสื่อธรรมหลวงพ่อปราโมทย์ ปาโมชฺโช
1 มกราคม 2564

รท7พลัด

พระธรรมเทศนา หลวงพ่อปราโมทย์ ปาโมชฺโช

ณ ศาลากาญจนภิเษก (ศาลาลุงชิน)

วันอาทิตย์ที่ 17 สิงหาคม 2557

sn7 ผลิต

กว่าเราจะฟังธรรมได้ เราก็อาศัยคนจำนวนมากช่วยกัน ตั้งแต่เจ้าของสถานที่ พวกที่เขาจัด พวกที่ช่วยกันทำงานนั่งกันเป็นแถวเลย พวกที่อยู่ข้างนอกตามถนนก็มี คนเหล่านี้ไม่ได้ประโยชน์อะไรกับเรา เขาทำโดยหวังว่าธรรมะมันจะมีโอกาสสืบทอดไป พวกเราได้มาฟังธรรมแล้ว พยายามตั้งใจให้สมกับความลำบากของคนจำนวนมากที่เขาเสียสละ เขาไม่ได้ประโยชน์ ไม่ได้เงินได้ทองอะไรตอบแทนสักอย่างเดียว คนตั้งโรงงานเขาก็ไม่ได้อะไร มุ่งเอาบุญ มุ่งให้พวกเรามีแรงที่จะได้ศึกษาปฏิบัติธรรม พอเราได้รับความอนุเคราะห์แล้วก็ได้ใช้ประโยชน์ เราก็ต้องสร้างคุณงามความดีขึ้นมา ตั้งใจฟังธรรมะ ได้ฟังธรรมะก็เป็นบุญอันหนึ่ง ได้ฟังแล้วก็ลงมือปฏิบัติไป

เท่าที่หลวงพ่อสั่งเกตุดูพวกเราที่มาเรียนกันประจำ เรามีพัฒนาการที่น่าชื่นใจ พัฒนาการ

รถ 7 ผลิต

ดีมาก ไปที่ต่าง ๆ เขาก็พัฒนาเหมือนกัน แต่ไม่ได้ขนาดที่นี้ ที่นี้เรียนกันมานานหลายสิบครั้ง บางคนมาทีหลัง แต่เร็วกว่าพวกมาก่อน ๆ ก็มี มาหลายสิบครั้ง บางทีลู่พวกมาครั้งสองครั้งยังไม่ได้ เอาแน่ไม่ได้หรอก แล้วแต่บุญวาสนามันไม่เท่ากัน แต่เท่าที่หลวงพ่อสังเกตเห็นดูจากพวกเรา พัฒนาการของพวกเรามาได้ไกลมากแล้ว

ถ้าเทียบสมัยพุทธกาลมีพระสูตรอยู่พระสูตรหนึ่งชื่อ “รถวินิตสูตร” เรื่องรถ 7 ผลิต บอกว่า เวลาจะเดินทางจากเมืองหนึ่งไปอีกเมืองหนึ่งที่ไกล ๆ พระเจ้าแผ่นดินขึ้นรถคันเดียวไปนี่ไปไม่ถึง ม้ามันวิ่งไม่ไหว ก็จะนั่งรถคันที่หนึ่งวิ่งไป ไปถึงที่จอดก็จอด ขึ้นรถคันที่สองวิ่งไป ม้าคนละตัวกันก็สดชื่น เปลี่ยนม้าไป เปลี่ยนรถไปเรื่อย คันที่เจ็ดไปถึงเมืองสาเกตอีกเมืองหนึ่ง จากสาวัตถิไปเมืองสาเกต ธรรมะนี่ก็เหมือนกันเหมือนรถ 7 ผลิต ในรถ

สท7 ผลิต

7 ผลิตนี้ ที่หลวงพ่อสังเกตดูพวกเรา ส่วนใหญ่เรา อยู่ในรถผลิตที่หก เห็นแล้วน่าชื่นใจ อันนี้ไม่ได้พูดเอาเอง เพราะบางคนยิ้มหวานเลย ชั้นที่หกแล้ว หรือ

รถคันที่หนึ่ง ชั้นที่หนึ่งเป็นเรื่องของศีล ศีลวิสุทธิ เราก็ตั้งใจรักษาศีลให้มันบริสุทธิ์เต็มที่เท่าที่ทำได้ แต่เป็นฆราวาสจะรักษาให้มันเพอร์เฟกต์ 100 เปอร์เซ็นต์ ยากมาก อย่างปลวกขึ้นบ้าน จะบุกเขาหรือ แล้วเราจะไปอยู่ที่ไหน บ้านยังผ่อนไม่หมดเลย บางคนก็คิด ต้องฆ่าปลวกให้หมด อันนี้บาปเต็มๆ เลย คิดแต่ที่เราจำเป็นต้องรักษาบ้าน ไม่ได้คิดจะฆ่าปลวก พยายามรักษาบ้าน นี้กรรมมันลดลง วางใจต่างกัน กรรมมันก็ต่างกัน แต่ถามว่ามีกรรมไหม ก็มี ไม่เหมือนพระไปอยู่ที่ต้นไม้ ต้นไม้นี้ปลวกขึ้น ก็ย้ายไปอยู่ต้นอื่น ก็ไปหนีไปได้ ก็เราหนีไม่ได้ เพราะฉะนั้นเราตั้งใจรักษาศีล

sn7พลัด

ให้ดีที่สุด

วิธีการทำศิลปะให้ดีที่สุดหลวงพ่อสอนอยู่แทบทุกคราวเลย คือมีสติรักษาจิตไว้ ถ้าเราคอยรู้ทันกิเลสทั้งหลายที่เกิดที่จิต เรารู้ทันนี่กิเลสจะครอบงำจิตไม่ได้ แล้วศิลปินจะมาเอง พวกเราหลายคนทำตรงนี้ได้แล้ว เวลาที่จะฝึกศิลปะจะละเอียดใจ ถ้าเวลาจะต้องทำศิลปะแล้วรู้สึกละเอียดใจถือว่าใช้ได้แล้ว ถ้าฝึกศิลปะหน้าตาเฉยไม่ละเอียดเลย ยังต้องฝึกอีกมาก ใจบ่บ่หายบ่เข้าไป แต่ถ้าเจ้านายสั่ง ว่าใครโทรมาให้บอกว่าไม่อยู่ อะไรวุ่นวายนี่ก็ลำบาก แต่ตั้งใจไว้ ตั้งใจคอยรู้เท่าทันใจของเราไว้ พอเรารู้ทันกิเลส ศิลปินจะดีขึ้น เพราะคนทำศิลปะเพราะกิเลสมันครอบงำ มันทำได้เต็มที่ ศิลวิสุทธิ คนอื่นวัดเรายากกว่าเราศิลปะดีแค่ไหน เราวัดตัวเอง

สท7 ผลิต

รถผลิตที่สอง คือจิตตวิสุทธิ นี่คือสิ่งที่หลวงพ่อสอนมากมายกายกอง บางคนนึกว่าหลวงพ่อสอนคูจิต หลวงพ่อสอนหลายอย่าง แต่ว่าก่อนจะถึงขั้นเจริญปัญญา ไม่ว่าจะดูกาย ดูเวทนา ดูจิต ดูธรรม ก็ต้องมาฝึกจิตให้ตั้งมั่นก่อน การฝึกจิตให้ตั้งมั่นอันนี้ที่ท่านเรียกว่าจิตตวิสุทธิ ฝึกให้จิตบริสุทธิ์ บริสุทธิ์ด้วยสมาธิ ไม่ได้บริสุทธิ์ด้วยปัญญา

อันแรกเราควบคุมพฤติกรรมทางกายวาจาของเราให้บริสุทธิ์ด้วยศีล อันที่สองนี้เราควบคุมจิตใจเราให้บริสุทธิ์ด้วยสมาธิ วิธีให้มีสมาธิก็คืออาศัยสติอีกล่ะ คอยรู้ทันความฟุ้งซ่านที่เกิดขึ้นกับจิต จิตเราชอบฟุ้งซ่าน เดี่ยววิ่งไปทางตา เดี่ยววิ่งไปทางหู เดี่ยววิ่งไปทางจมูก ทางลิ้น ทางกาย เดี่ยววิ่งไปทางใจคือไปคิด จิตมันฟุ้งซ่านอยู่ตลอดเวลา ถ้าเรามีสติรู้ทัน ความฟุ้งซ่านจะดับอัตโนมัติ ไม่ต้องทำอะไร ไม่ต้องไปบังคับจิตให้สงบ ไม่ต้อง

สก7พลัด

บังคับจิตให้ตั้งมั่น แคะรู้ทันจิตที่ไหลไป จิตที่ไม่ตั้งมั่น จิตที่ฟุ้งซ่าน จิตที่สงบอัตโนมัติ

จิตที่สงบอัตโนมัติเป็นจิตที่เป็นกุศลอย่างแท้จริง มันมีความเบาเรียกว่า ลหุตา มันมีความอ่อนโยนนุ่มนวล เรียกว่า มุทุตา มีความคล่องแคล่วว่องไวเรียกปาคัญญตา ไม่เฉื่อย ไม่ซึม มีความควรแก่การงาน คือสามารถเอาไปเจริญสติเจริญปัญญาได้ เรียกว่า กัมมัฏญตา มีความซื่อตรงในการรู้อารมณ์ สภาวะอะไรเกิดขึ้นก็สักว่ารู้ว่าเห็นเรื่อยไป เรียกว่า อุชุกตา ซื่อ ๆ ไม่มีราคะ ไม่มีโทสะ ไม่มีโมหะ ขณะนั้นรู้ตื่นเบิกบาน อาศัยสติรู้ทันจิตที่เคลื่อน เราก็จะได้จิตชนิดนี้มา พวกเราจำนวนมากในขณะนี้ผ่านตัวนี้แล้ว เพราะจิตใจของเราอยู่กับเนื้อกับตัวเราแล้ว จิตเราถึงฐาน จิตเราตั้งมั่น มันไม่ตั้งได้ทั้งวันหรอก ตั้งเป็นคราว ๆ แต่ว่ามันก็ได้รู้จักรสชาติของความตั้งมั่นของจิต

บ้างแล้ว รู้สึกไหมจิตของเรา มันเดี๋ยวนี้กับแต่ก่อน
นี้ต่างกันมาก

แต่ก่อนจิตของเราไปคลุกอยู่กับอารมณ์
แต่เดี๋ยวนี้จิตเราถอยออกมาเป็นคนดู อันนี้คือจิตต
วิสุทธิ จิตเราบริสุทธิ์ด้วยสมาธิแล้ว บริสุทธิ์ด้วย
สมาธิ คือมันไม่เจือปนด้วยนิวรณ์ทั้งหลาย ด้วย
ความฟุ้งซ่านทั้งหลาย ฟุ้งไปชอบเรียกว่า กามฉันทะ
ฟุ้งไปเกลียดเรียกว่า พยาปาทะ ฟุ้งสะเปะสะปะ
เรียก อุทธัจจะ ฟุ้งมาก ๆ รำคาญใจเป็น กุกกู่จะ
ฟุ้งไปแล้วก็ยิ่งสงสัย ยิ่งฟุ้งยิ่งสงสัย ยิ่งสงสัยยิ่งฟุ้ง
เรียก วิจิกิจฉา ฟุ้งมาก ๆ ก็หมดเรี่ยวหมดแรงเรียก
ถีนมิทระ นี่อาศัยจิตฟุ้งทั้งหมดเลย ฉะนั้นถ้าเรา
คอยรู้จิตที่ฟุ้ง นิวรณ์ 5 ตัวนี้ครอบงำจิตไม่ได้
ถ้านิวรณ์ครอบงำจิตไม่ได้ สมาธิเกิดเอง เพราะว่า
นิวรณ์นั้นล่ะคือศัตรูของสมาธิ บางคนใช้วิธีเข้า
ฌาน เอาอาศัยองค์ฌานไปข่มนิวรณ์แต่ละตัวแต่

สท7พลัด

ละตัว มันก็ข่มได้เหมือนกัน ก็ออกมาที่เดียวกัน

พวกเราเข้ามานั้นไม่เป็น เราอาศัยสติรู้ทัน
จิตที่เคลื่อนไป จิตที่ฟุ้งซ่านนี้ เราก็ได้สมาธิที่
ถูกต้องเหมือนกัน เพียงแต่ว่ามันไม่ทรงนาน มัน
อยู่เป็นขณะๆ ไป เดียวก็รู้ เดียวก็ไหลไป เดียวก็รู้
เดียวก็ไหลไป ดึกว่าคนทั่วๆ ไป มีแต่ไหลกับไหล
ไหลกับไหล ไหลทั้งวัน ไหลทั้งคืน ทั้งตื่นทั้งหลับ มี
แต่จิตไหลไปหมดเลย ใช้ไม่ได้ คนในโลกไม่รู้รู้สึกตัว
คนในโลกมีแต่คนหลงคนไหลไป นี่พวกเราสามารถ
ตื่นขึ้นมา รู้สึกตัวขึ้นมา รู้เนื้อรู้ตัวขึ้นมา เรียกว่าเรา
ผ่านรถคันที่สองได้แล้ว

รถคันที่สามชื่อ วิญญาณวิสุทธิ คือความเห็นที่
สะอาดหมดจด ความเห็นที่ถูกต้องบริสุทธิ์ คือ
ความเห็นความจริงว่า สิ่งที่เราเรียกว่าตัวเราที่จริงก็
คือรูปธรรมกับนามธรรม แยกรูปแยกนามได้ แยก

สท7 ผลิต

ธาตุแยกชั้นได้ ที่พวกเราจำนวนมากในขณะนี้
ที่บอกว่า แยกธาตุแยกชั้นได้ เห็นร่างกายหายใจ
ใจเป็นคนดู เห็นร่างกายยืนเดินนั่งนอน ใจเป็น
คนดู กายกับใจแยกกัน เห็นความสุขความทุกข์
ความดีความชั่วความจำได้หมายรู้แยกออกไป
ไม่ใช่จิต อย่างนี้ก็จะเรียกว่าแยกออกไป ชั้นมัน
แยกออกไป มันจะเห็นเลยว่าสิ่งที่ประกอบกันเป็น
ตัวเรา ในความเป็นจริงแล้วมันเป็นแค่ชั้น 5
มารวมตัวกัน รูปธรรมนามธรรม รูปธรรมมี 1 อย่าง
นามธรรมมี 4 อย่าง มารวมกันชั่วคราวชั่วคราว
ตรงที่เราสามารถแยกรูปแยกนามได้นี้ที่เรียกว่า
ทิววิวิสุทธิตี มีความเห็นที่ถูกต้องแล้วว่า จริงๆ มีแต่
รูปกับนาม แต่ใจมันยังยึดถืออยู่

ถัดจากนั้น ตรงนี้พวกเราทำได้นับจำนวน
ไม่ถ่วงละมาถึงวันนี้ รู้สึกใหม่พวกเราแยกกายแยก
ใจแยกรูปแยกนามได้ คนทำได้เยอะแยะไปเลย ใน

sn7พลัด

ห้องนี้เต็มไปหมดเลย หน้าตামันจะไม่เหมือน มนุษย์ปกติ หน้าตาจะเป็นอมมนุษย์ หน้าตาภาวนา แล้วเป็นอมมนุษย์เลย คือเป็นเทพ เป็นพรหม ไม่ใช่ มนุษย์ปกติหรอก จิตมันทรงสมาธิที่ถูกต้องอยู่ จิต เป็นเทพ จิตเป็นพรหม จิตของเราสูง ไม่ใช่จิต กระจอกงอแงแล้ว เราเห็นธาตุเห็นชั้นมันแยก ออกไป

ถัดจากนั้นบางคนก็เห็นความจริงลึกซึ้ง เข้าไปอีก ความจริงลึกซึ้งก็คือรูปธรรมก็มีเหตุให้เกิด นามธรรมก็มีเหตุให้เกิด ตรงที่เรารู้ว่า รูปธรรม ไม่ใช่เกิดลอยๆ นามธรรมไม่ได้เกิดลอยๆ เรียกว่า กังขาวิตรณวิสุทธิตี เป็นรตคันทีสี่แล้ว พวกเรารู้สึก ใหม่ว่า ความรู้สึกในใจของเรา นามธรรมทั้งหลาย มันเปลี่ยนเพราะอะไร เปลี่ยนเพราะตามองเห็น เพราะหูได้ยิน จมูกได้กลิ่น ลิ้นได้รส กายกระทบ สัมผัส เพราะใจคิดนึก มองเห็นใหม่อันนี้ เราารู้เลย

สท7 ผลิต

ว่า นามธรรมมันมาได้อย่างไร เกิดมาตั้งอยู่ดับไป
ได้เพราะอาศัยผัสสะการกระทบกระทั่ง ฉะนั้น
นามธรรมทั้งหลายอาศัยผัสสะเกิด รูปธรรมบางที่รูป
บางอย่างก็อาศัยกรรม

อย่างเราเกิดมาได้เป็นมนุษย์ มีสุขภาพ
ร่างกายสมบูรณ์ อันนี้กรรมเก่าส่งผลมา เราได้รูป
ที่ดี รูปบางอย่างเกิดจากอาหาร อย่างพวกเราก็กิน
ไม่มีอาหารหล่อเลี้ยง เราก็ตาย รูปบางอย่างเกิด
จากสิ่งแวดล้อม รูปบางอย่างเกิดจากจิต อย่างรูป
ที่เกิดจากจิตนี้ ลองพยักหน้าสิ รูปที่เคลื่อนไหวนี้
จิตเป็นคนสั่ง จิตเป็นคนสั่งให้รูปอย่างนี้เกิดขึ้น จิต
เป็นคนสั่งให้ยืน ให้เดิน ให้นั่ง ให้นอน จิตเป็นคน
สั่ง เวลาเรามีความสุขหน้าตาเรายิ้มแย้มขึ้นมา
หน้าเราเปลี่ยนเพราะจิตมันสั่ง จิตมันมีความสุข
เวลาจิตเราโกรธ หน้าเราหงิก หน้าเราเครียด หน้า
เราดูไม่ได้ หน้าแดง บางคนตัวสั่น เพราะจิตมันสั่ง

สท7พลัด

ฉะนั้นรูปนี้อาศัยอาหารบ้าง อาศัยกรรม บ้าง อาศัยสิ่งแวดล้อมบ้าง อาศัยจิตบ้างหล่อเลี้ยง ให้เกิดมา ทำให้เกิดมา รูปแต่ละชนิด พอเกิดมาแล้วมีอาหารหล่อเลี้ยง มีอะไรหล่อเลี้ยงอยู่ เป็นของชั่วคราวเท่านั้นเอง ผัสสะเกิดขึ้นก็เกิดแหวบเดียว มีความรู้สึกเกิดขึ้นก็อยู่ชั่วคราว มีอะไรๆ ก็อยู่ชั่วคราว พวกที่ชำนาญการดูจิตดูใจ เราจะเห็นเลยว่าพอมีผัสสะจิตก็เปลี่ยน ตาหูจมูกกลิ่นกายใจ กระทบอารมณ์จิตก็เปลี่ยน ตรงนี้เห็นไหม ถ้าเห็น ขึ้นรถคันที่สี่เรียบร้อยแล้ว เห็นไหมมี 7 คันเอง คันที่เจ็ดนี่ถึงมรรคผลนิพพาน

คันที่ห้าเรียกว่า มัคคามัคคญาณทัสสนวิสุทธิ ชื่อยาวสักวาหนึ่ง มาจากคำว่า มรรค กับ อมรรค มรรคามรรค คือมรรคกับอมรรค ทางกับ ไม่ใช่ทาง มีปัญญา มีความบริสุทธิ์ ด้วยปัญญา มองเห็นว่าอะไรเป็นทางอะไรไม่ใช่ทาง ตรงที่เราแยกรูป

sn7 ผลิต

แยกนามได้ เราเห็นว่ารูปนามทั้งหลายมีเหตุก็เกิดขึ้นมา เราจะค่อยๆ ดูลงไป แล้วจะเห็นว่าทุกสิ่งที่เกิดขึ้นมาอยู่ชั่วคราวแล้วก็ดับ ทุกสิ่งที่เกิดขึ้นมาอยู่ชั่วคราวแล้วก็ดับ

ตรงที่เราเห็นตรงนี้ พวกเราเห็นได้เยอะเลย ถึงในขั้นนี้พอเห็นแล้ว บางทีสมาธิเราไม่พอจิตเราเคลื่อนออกจากฐาน โดยเฉพาะอย่างพวกดูจิตอย่างเราดูกิเลส กิเลสมันจะเคลื่อนหนีออกไปอยู่ข้างนอก เราก็ตามดูไป ส่งจิตตามดูมันไป กิเลสมันดับไปปุ๊บ จิตเราค้างอยู่ข้างนอกเลย ไปว่างไปสว่างอยู่ข้างนอก ที่หลวงพ่อบอกเรียกว่าจิตไม่เข้าฐาน ตรงนี้เป็นวิปัสสนู วิปัสสนูคือสิ่งที่ไม่ใช่ทาง คำว่ามัคคามัคคณานทัสสนวิสุทธิ ก็คือรู้ว่าอะไรเป็นทาง อะไรไม่ใช่ทาง วิปัสสนูนี้ไม่ใช่ทาง วิปัสสนาถึงจะเป็นทาง

สก7พลัด

วิปัสสนาคือการที่เรามีจิตตั้งมั่นอยู่ มีสติ ระลึกรู้ความเป็นไตรลักษณ์ของรูปของนาม อย่างนี้ใช้ได้ แต่ถ้าจิตไม่ตั้งมั่น จิตเคลื่อนออกจากฐานไป ไปดูรูป จิตก็เคลื่อนไปอยู่ที่รูป เช่น ไปดูห้อง พองยุบจิตเคลื่อนไปอยู่ที่ห้อง ไปเดินจงกรมจิตไหลไปอยู่ที่เท้า ไปรู้ลมหายใจจิตไหลไปอยู่กับลมหายใจ อย่างนี้เรียกว่าจิตไม่เข้าฐาน จิตเคลื่อนแล้วพอไปเดินปัญญาด้วยจิตเคลื่อนๆ ไปเดินๆ ได้นิดหน่อย มันจะวางไปเลย หรือบางทีเกิดความรู้สึกเพี้ยนๆ ไปเลยว่างูเป็นพระอรหันต์ไปแล้ว บางทีสติเข้มข้นมากเลย มองดินฟ้าอากาศเห็นเป็นจุดๆๆ ไปหมดเลย มันแยกแยะได้ละเอียด ยิบไปหมดเลย กำลังสติที่กล้าแข็งเกินไปเกินพอดี ธรรมดา

วิปัสสนูปกิเลส 10 ประการ บางทีมีปัญญา มากไป ธรรมะถ้ายทอดมาสู่จิตทั้งวันทั้งคืน

sn7 ผลิต

รู้ธรรมชาติตลอด ไหล ๆ ๆ ออกมา บางคนก็ฟังใน
ธรรมชาติ อยากพูด พอใจไปตริ่กไปคิดธรรมชาติอะไรได้
อยากพูดให้คนอื่นฟัง พวกเราใครที่ภาวนาแล้ว
อยากสอนคนอื่นบ้างมีไหม ใจมันค้นทนไม่ไว้
อยากพูดอยากสอนมากเลย ไปดูให้ดี ส่วนมาก
วิปัสสนุเอาไปกิน เพราะวิปัสสนาสอนตัวเอง
วิปัสสนุอยากไปยุ่งกับคนอื่น เพราะคิดว่าตัวเองนี้
พ้นแล้ว หลุดแล้ว อยากจะช่วยคนอื่นให้ไปด้วย

เวลาพวกปัญญามาก ๆ วิปัสสนุเกิดแล้ว
ปัญญาเกิดนี้บางทีอยากสอนคนอื่น บางที
โทรศัพท์ไปตี 2-3 ไปเรียกเพื่อน “นี่เธอ! ฉันเข้าใจ
ธรรมชาติตรงนี้แล้วล่ะเธอ” เพื่อนก็บอกเหมือนกันว่า
“ฉันก็เข้าใจเหมือนกันว่าโทษะเป็นอย่างไร ฮืม ๆ ๆ”
วิปัสสนุ 10 อย่างก็จริง แต่ถ้าจิตถึงฐานละก็ 10
อย่าง ก็ 10 อย่างเถอะหายหมดเลย พระอานนท์
คนไทยเรียกพระอานนท์ ถ้าบาลีจริง ๆ เรียก

สท7พลัด

พระอานันท์ อานันทะ พระอานันท์ท่านบอกว่า ท่านเรียกวิปัสสนาว่า ธรรมุทธัจจะ ความฟุ้งซ่านในธรรม 10 ประการ วิธีที่จะพ้นจากธรรมุทธัจจะ ก็คือ จิตถึงฐานนั่นเอง ถ้าจิตมีสมาธิเพียงพอ รู้ตัวตื่นเต็มที่ วิปัสสนา 10 อย่าง ก็ 10 อย่างเถอะหายหมดเลย

พวกเราใครเคยเห็นแล้วที่จิตไหลไปว่าง ๆ อยู่ข้างนอกบ้าง แล้วรู้ว่าจิตออกนอก แล้วมันกลับเข้ามาหาตัวเองได้ ตรงนั้นล่ะเรียกเรา รู้แล้วว่าอันไหนเป็นทางอันไหนไม่ใช่ทาง เมื่อไรจิตส่งออกนอกเมื่อนั้นไม่ใช่ทาง เมื่อไรจิตตั้งมั่นแล้วก็มีความเห็นรูปนามเกิดดับไปนั่นคือทาง คนที่ผ่านวิปัสสนูปกิเลสแล้ว เรียกว่าผ่านรตคันนี้ เรียกว่ามัคคามัคคญาณทัสสนวิสุทธิ มรรคก็คือวิปัสสนา มรรคคือทาง อมรรคก็คือวิปัสสนูปกิเลส

sn7 ผลิต

พอแจ่มแจ้งในวิปัสสนู จิตไม่เข้าฐานนี้เอง วิปัสสนูจึงเกิด พอจิตกลับเข้ามาเข้าฐานได้ วิปัสสนูหาย นี่ทางอยู่ตรงนี้ ทางอยู่ที่จิตตั้งมั่นถึง จิตจริง ๆ มีสติระลึกรู้ความเป็นไตรลักษณ์ของรูปนามด้วยจิตที่ตั้งมั่นเป็นกลาง ที่หลวงพ่อสอนเรื่อย ๆ ว่า “ให้มีสติ รู้กายรู้ใจตามความเป็นจริง ด้วยจิตที่ตั้งมั่นและเป็นกลาง” จำได้ไหมประโยคนี้ ถ้าจำไม่ได้ก็ต้องสอบตก เรียนกับหลวงพ่อกแล้วไม่รู้ จักประโยคนี้ก็เซยแหลกเลย เหมือนกับเรียนกับ หลวงพ่อพุทธ แล้วไม่รู้จักคำว่า “ยืนเดินนั่งนอนกิน ดื่มน้ำทำพุดคิด” ก็เรียกว่าไม่เอาไหนเลย หรือเรียน จากหลวงปู่ดูลย์ไม่รู้จักคำว่า “จิตออกนอก” ก็ไม่เอาไหนเลย

ฉะนั้นพวกเราจำนวนมากที่จิตมันเข้าบ้าน แล้ว มันรู้เลยว่าถ้าไหลออกไปข้างนอก แต่เดิม ไหลแล้วไม่เห็น เพราะฉะนั้นวิปัสสนูเกิด ต่อมา

สท7พลัด

รู้ทันว่ามันเคลื่อนออกไปแล้ว มันก็กลับเข้ามา
นี้ผ่านคันที่ห้าแล้ว พวกเราจำนวนมากผ่านแล้ว
ส่วนคนที่มาฝึกใหม่ ๆ เขาก็ยังขึ้นรถคันที่สี่คันที่ห้า
กันอยู่ ยังไม่ผ่าน

คันที่หกชื่อ ปฏิปทาญาณทัตสนวิสุทธิ มี
ความบริสุทธิ์ด้วยปัญญาในการดำเนินไป เวลา
ที่เราดำเนินไป ถ้าเราดำเนิน มีศีล มีสติคุ้มครอง
จิต มีศีล มีสติรู้ทันจิตที่เคลื่อน ได้สมาธิ วันไหน
จิตฟุ้งซ่าน ทำสมาธิทำใจให้กลับมาอยู่กับเนื้อ
กับตัว ทำใจให้มีความสุขมีความสงบ ตอนไหนมี
ความสุขมีความสงบแล้วเจริญปัญญา เห็นรูปเห็น
นามแสดงไตรลักษณ์เรื่อยไป นี่คือวิธีปฏิบัติ
เรียกว่าปฏิปทาญาณทัตสนวิสุทธิ มีศีลปฏิบัติ มี
สมาธิ มีการเจริญปัญญา

sn7 พลาด

พวกเราจำนวนมากที่มาถึงตรงนี้แล้ว พวกเรารักษาศีล พยายามรักษา พวกเราปฏิบัติในรูปแบบ พยายามทำทุกวัน วันละเล็กวันละน้อย ก็ทำให้จิตใจกำลังของสมาธิ แล้วก็เราก็จริณปฏิบัติ ตาหูจมูกลิ้นกายใจกระทบอารมณ์ เกิดความเคลื่อนไหวในกาย เกิดความเคลื่อนไหวในใจ อะไรอย่างนี้ คอยรู้คอยเห็น ก็เห็นทุกสิ่งทุกอย่าง เกิดแล้วก็ดับไป ทุกสิ่งทุกอย่างเกิดแล้วก็ดับไป ตรงนี้เรียกว่าการปฏิบัติ เป็นปฏิบัติ ปฏิบัติของพวกเรา ถ้าจะพูดไปแล้วดีบ้าง หย่อนบ้าง แต่ละคนไม่สม่ำเสมอ

คนไหนรู้สึกตัวว่าขี้เกียจบ้าง ยังขี้เกียจอยู่ ยกมือซิ พวกขี้เกียจคิดใหม่ว่า เรายังไม่ตายวันนี้ ชีวิตเรายังอยู่อีกนาน พวกขี้เกียจรู้สึกอย่างนี้ แต่ถ้ารู้สึกว่าชีวิตนี้ไม่แน่นอน อาจจะตายเมื่อไรก็ได้ จะไม่ขี้เกียจหรอก จะรีบขยันเลย เกิดตายไปแล้ว

sn7พลัด

กว่าจะกลับมาเกิด หลวงพ่อปราโมทย์มรณภาพไป
แล้ว ซีดีก็พังไปหมดแล้ว หมดอายุขัย จะไปฟัง
อะไรล่ะคราวนี้ คราวนี้ต้องคลำกันอีกนานเลย
ต้องนานเลย หาทางจะไปอย่างไร

ถ้าตอนนี้เรามาถึงตรงนี้ได้แล้ว เราเห็นรูป
นามเกิดดับได้แล้ว ตั้งใจรักษาศีลไว้ ตั้งใจปฏิบัติใน
รูปแบบไว้ อย่างี่เกียด เวลาในชีวิตประจำวันเจริญ
สติไว้ ตาหูจมูกลิ้นกายใจกระทบอารมณ์ให้มัน
กระทบไป กระทบแล้วเกิดความรู้สึกสุข รู้สึกทุกข์
รู้สึกดี รู้สึกชั่ว ให้มันรู้สึกไป แล้วเรามีสติตามรู้ตาม
เห็นมัน ตรงที่ปฏิบัติปฏิบัติทาด่วนนี้ที่หลวงปู่พุทธ
ท่านเรียกว่า ยืนเดินนั่งนอนกินดื่มทำพูดคิด อะไร
เป็นตัวยืนเดินนั่งนอนกินดื่มทำพูด ก็ร่างกายใช่
ไหม ร่างกายเป็นคนยืนเดินนั่งนอนกินดื่มทำพูด
มีสติเห็นร่างกายมันยืนเดินนั่งนอนกินดื่มทำพูด
ใจเป็นคนดู ใจมันตั้งมั่น เห็นร่างกายยืนเดินนั่ง

นอน อย่างพวกเราบางทีเดินจงกรมเห็นร่างกาย
มันเดิน นิ่งอยู่บางทีเห็นร่างกายนิ่ง หายใจอยู่เห็น
ร่างกายหายใจ

ฝึกไปอย่างนี้ ค่อยดูค่อยรู้ไป จะเห็นว่ามัน
ไม่ใช่เราหรอก มันแยกออกไปอยู่ต่างหาก มันทำ
งานของมันได้เอง ในส่วนของร่างกายยืนเดินนั่ง
นอนกินดื่มทำ มีสติรู้ไปเรื่อย มีจิตตั้งมันเป็นคนดู
ในส่วนที่ใจ ใจนั้นทำงานได้ 2 อย่างใหญ่ๆ ใน
เวลาที่เรายู่ปกติ ใจจะชอบหนีไปคิด ความจริงใจ
ทำงาน 2 กลุ่ม กลุ่มหนึ่งไปเพ่ง กลุ่มหนึ่งหลง
ตามอารมณ์ กลุ่มหนึ่งบังคับตัวเอง นี่มี 2 กลุ่ม
ใหญ่ คนทั่วๆ ไปจิตจะไหลไปตามอารมณ์ แล้ว
ไหลบ่อยที่สุดคือ ไหลไปคิด

แท้จริงแล้วไหล 6 ช่อง ไหลตามอารมณ์
ไหลไปดู ไหลไปฟัง ไหลไปดมกลิ่น ไหลไปลิ้มรส

sn7พลาด

ไหลไปรู้สัมผัสที่กาย ไหลไปคิดที่ใจ มี 6 ช่อง
แต่ว่าไหลบ่อยที่สุดนี้ไหลไปคิด อย่างเราหลับตาชิล
หลับตา เราปิดหู ปากเราก็ไม่ได้ไปกินอะไร จมูกเรา
ก็ไม่ได้สูดใจดมอะไร ใจก็ยังแอบคิดอยู่ ใจคิด
ไม่เลิกหรอก ไม่ห้าม อยากคิดก็ให้มันคิดไป มัน
เหมือนเรามีตา มีตาก็ต้องมองเห็น ถ้ามีตาแล้ว
ไม่ดูก็เหมือนคนตาบอดไม่มีประโยชน์อะไร

คนตาบอดบ่าไปบอดหนวกแต่กำเนิด
ถือว่าเป็นอภัพบุคคล เป็นคนอภัพ ภาวนาไม่ได้
เพราะเรียนธรรมะไม่ได้ พวกบ่าไปบอดหนวก ตาก็
มองไม่เห็น หูก็ไม่ได้ยิน อย่างนี้เรียกบ่าไปบอด
หนวก คือรับธรรมะไม่ได้ นี่อภัพที่สุด พวกเราไม่
ได้เป็นอย่างนั้น เรามีตา เมื่อมีตาก็ดู เมื่อมีหูก็ฟัง
เมื่อมีใจก็คิด ไม่ต้องไปฝึกตัวเอง ให้มองไม่เห็น
ให้ไม่ได้ยิน ให้ไม่ได้คิด อย่าไปฝึกอย่างนั้น แต่เมื่อ
ตาหูฟังใจคิดแล้ว เกิดสุขให้รู้ เกิดทุกข์ให้รู้ เกิด

กุศลให้รู้ เกิดโลกิกรรหลงอะไรให้รู้ไป

ถ้าเรารู้แบบนี้ ปัญญามันจะเกิดแก่กล้าขึ้น มันจะเห็นเลยว่า สุขก็ชั่วคราว ทุกข์ก็ชั่วคราว ดีก็ชั่วคราว โลกิกรรหลงก็ชั่วคราว หรือการที่ตาจะมองเห็น เราก็สั่งไม่ได้ ห้ามไม่ได้ อย่างลืมหินมา มีตา มีรูป มีแสงสว่าง มีความใสใจที่จะดู มันก็มองเห็นรูป

อย่างหลงพอวันนี้มีอกุศลวิบากให้ผล นั่งรถมาตามถนนเห็นมีหมา มันมีตาใช่ไหม แล้วอกุศลให้ผล ไปเห็นหมาถูกรถทับ ตายเรียบร้อยไป แล้ว จิตไม่อยู่กับร่าง ตายแล้ว ไปไหนก็ไม่รู้ ทำไมต้องไปเห็น เพราะมันมีตา มันมีรูป มันมีแสงสว่าง ใช่ไหม แล้วจิตมันใสใจเข้าไปพอดี วิญญาณเกิดทางตา เพราะว่าอกุศลวิบากให้ผลก็ไปเห็นของไม่สวยไม่งาม หรือบางทีหันไป ไปเจอดอกไม้อสวย

sn7พลาด

กุศลให้ผลก็ให้เห็นของสวย อกุศลให้ผลก็ให้เห็นของไม่ดีอะไรอย่างนี้

เราเลือกไม่ได้ กุศลหรืออกุศลจะให้ผลเราก็เลือกไม่ได้ แล้วเราจะเห็นอะไรไม่เห็นอะไร เราสั่งไม่ได้หรือเราได้ยิน เรามีหู เรากำลังเปิดเพลงไพเราะฟังอยู่ที่บ้าน อยู่ดี ๆ เสียงข้างบ้านด่ากัน เคยมีไหม เรากำลังฟังอะไรของเราอย่างสุนทรีย์อยู่ หรือเปิดซีดีหลวงพ่อบราโมทย์ฟังอยู่ ผัวเมียข้างบ้านกำลังด่ากันอยู่ เสียงอกุศลมันก็แทรกเข้ามา เรามีหู เราห้ามมันไม่ได้ เราก็โมโห “อู๊ย! อีชั่ว คนเขาจะฟังเทศน์ ชั่วชั่วสามานย์ทะเลาะกันอยู่ได้” ไม่เห็นหรือว่ากำลังมีโทษะว่าเรามีโทษะ ตัวเองไม่เห็นหรือ ไม่เอาไหนเลย

หูมันจะได้ยิน เราก็เลือกไม่ได้ จมูกจะได้กลิ่น ก็เลือกไม่ได้ บางคนมีบุญ จมูกได้กลิ่นหอม

sn7 พลาด

อย่างเดียว คนอื่นเขาเหม็นจะตาย คนนี้หอม ดมอะไรหอมไปหมดเลย เพราะจมูกมันเสียไปบางส่วน ใต้ส่วนที่จะรับรู้ความเหม็นไม่มี ไปที่ไหน “ไอ้! หอม ตรงนี้หอม” ไม่เห็นหรือนี้มันกองขยะบุญมาก เลือกไม่ได้จะได้กลิ่นหอมหรือกลิ่นเหม็น เราเลือกอารมณ์ไม่ได้ ผัสสะสมมาเราเลือกไม่ได้

ใจจะคิดเรื่องดีหรือเรื่องชั่วเลือกได้ไหม เคยตั้งใจใหม่ว่า จะคิดแต่เรื่องดี คิดแต่ธรรมะธัมโม เคยมีไหม คิดไปคิดมากก็นินทาพระเฉยเลย อยากรจะคิดแต่เรื่องกุศล คิดแต่เรื่องวัดวาอาราม น่าเลื่อมใส คิดไปคิดมา “เฮ้ย! พระองค์นี้ก็ไม่ดี องค์โน้นก็ไม่ดี องค์นี้ปาราชิก องค์โน้นมีข่าว” อะไรอย่างนี้ ใจเป็นอกุศล ใจจะเป็นกุศลหรืออกุศลก็ยังไม่เลือกไม่ได้เลย อย่างจะรักหรือจะเกลียดอะไรนี้ห้ามไม่ได้ เลือกไม่ได้ จิตมันเป็นเอง

sn7พลัด

เราเฝ้ารู้เฝ้าดูลงไป เราก็จะเห็นเลย มันไม่มีอะไรที่เราสั่งได้ สั่งไม่ได้ ความรู้สึกนึกคิดตาหูจมูก ลึ้นกายใจจะกระทบอารมณ์ มันมีกุศลมีอกุศล มันกระทบไป มีเหตุให้กระทบมันก็ต้องกระทบ กระทบแล้วจะเจออารมณ์ดีหรืออารมณ์ร้ายก็แล้ว แต่เวรแต่กรรม พอเจออารมณ์แล้วจะเกิดกุศลหรืออกุศล จะเกิดสุขหรือเกิดทุกข์ก็เลือกไม่ได้อีก มีแต่ของเลือกไม่ได้ แต่ว่าทุกอย่างก็ชั่วครว

เวลาเราภาวนา เราจะเห็นเลย ตาเรามองเห็น เราเลือกไม่ได้ หูได้ยินเสียง เลือกไม่ได้ จมูกได้กลิ่น ลิ้นได้รส กายกระทบสัมผัส ใจคิดนึก เลือกไม่ได้ กระทบไปแล้วนะ จะเกิดสุขหรือทุกข์ก็เลือกไม่ได้ จะเกิดกุศลหรือโลภโกรธหลง ก็เลือกไม่ได้ แต่ว่าที่เกิดแล้วทั้งหมด เกิดแล้วดับ

sn7 ผลิต

ฉะนั้นหน้าที่เราไม่ใช่หลีกเลี่ยงการกระทบ
อารมณ์หรือจิตใจไปกระทบอารมณ์บางอย่าง หลีก
เลี่ยงการกระทบอารมณ์บางอย่าง ไม่จำเป็นหรอก
ถ้ามันมีเวรกรรม อย่างไรก็ตามก็เลี่ยงไม่พ้น อย่างเรา
เห็นรถชนกันแต่ไกล “อู๊ย! รถชนอย่างนี้ คนตายแน่
น่ากลัว!” เราเบือนหน้ามาอีกฝั่งหนึ่งก็จะไม่ดูที่
เขาชน เขาเอาศพมาย้ายมาอยู่ทางนี้แล้ว ทางนี้
ไม่มีอะไรแล้ว มีแต่คนมุง มันช่วยไม่ได้บุคคล
มันจะให้ผล ฉะนั้นเราไม่เลือกอารมณ์ ตาหูจมูก
ลิ้นกายใจจะกระทบอารมณ์ก็กระทบไปเถอะ เรา
เลือกไม่ได้ แต่ว่ากระทบแล้วจะเกิดทุกข์เกิดสุขเกิด
ดีเกิดชั่ว เราก็เลือกไม่ได้ ตรงนี้เราก็ต้องรู้ว่ามันเป็น
อนัตตา มันเลือกไม่ได้

แต่ว่าไม่ว่าอะไร ทุกสิ่งเกิดแล้วดับ การ
มองเห็นก็เห็นชั่วคราว การได้ยินก็ได้ยินชั่วคราว
ได้กลิ่นได้รสได้สัมผัสก็ชั่วคราว จะคิดนึกก็ชั่วคราว

สก7พลัด

เปลี่ยนเรื่องคิดไปเรื่อย ๆ มันอยู่ชั่วคราว จะเกิดสุข จะเกิดทุกข์ สุขทุกข์ก็ชั่วคราว ดีชั่วโลภผดกรรมหลงก็ชั่วคราว การที่เรามีสติ เราตามรู้ตามเห็นไป เราจะเห็นเลย ทั้งสุขทั้งทุกข์ทั้งดีทั้งชั่วเสมอกันด้วยความ เป็นไตรลักษณ์ เพราะสุขก็ชั่วคราวทุกข์ก็ชั่วคราว มันเท่าเทียมกันด้วยความ เป็นไตรลักษณ์ กุศล หรือโลภโกรธหลงก็เท่าเทียมกันด้วยความ เป็นไตรลักษณ์

เฝ้ารู้เฝ้าดู ใจก็เข้าสู่ความเป็นกลาง เข้าสู่ ความเป็นกลางมากเข้า ๆ แล้วไปรู้รูปรู้นาม รู้ ความเป็นไตรลักษณ์ของรูปนามด้วยความ เป็นกลางมากขึ้น ๆ สุดท้ายเราจะขึ้นรถคันที่เจ็ด คือ ฉญาณทัสสนวิสุทธฺ เราจะได้ปัญญา มีความ บริสุทธ์ มีปัญญาที่บริสุทธ์เลย คือเห็นความจริง แล้วว่าตัวเราไม่มีหรอก มีแต่รูปธรรมนามธรรม ซึ่ง มีเหตุก็เกิดหมดเหตุก็ดับบังคับไม่ได้ รูปธรรม

สท7ผลิต

นามธรรมทั้งหลายไม่ใช่ตัวตน ไม่ใช่ตัวเรา บังคับ
มันไม่ได้ ควบคุมมันไม่ได้ ร่างกายนี้ก็ไม่ใช่ตัวเรา
เรายืมโลกเขาใช้ชั่วคราว ยืมวัตถุธาตุของพ่อ
ของแม่ ยืมอาหารยืมน้ำยืมอากาศมาใช้ชั่วคราว
แล้วก็คืนโลกไป นามธรรมทั้งหลายก็เป็นของ
ชั่วคราว อาศัยพึ่งพาอะไรไม่ได้ อยากให้มีความสุข
มันก็สุขไม่นาน อยากจะดีมันก็ดีไม่นาน ไม่มีอะไร
พึ่งพิงได้เลยในสังสารวัฏ

เฝ้ารู้เฝ้าดูไปเรื่อย เห็นเลยกายนี้ก็ไม่ใช่เรา
เรายืมโลกมาใช้ จิตนี้ก็บังคับมันไม่ได้ ควบคุมมัน
ไม่ได้ มันแปรสภาพไปเรื่อยๆ ตามเวรตามกรรม
ไม่ใช่เรา

ตรงที่เห็นว่ากายก็ไม่ใช่เรา ใจก็ไม่ใช่เรา
รูปนามไม่ใช่ตัวเรา ไม่มีตัวเราที่ไหนเลย เป็น
ภูมิธรรมของพระโสดาบัน นีรตคันที่เจ็ด ในรต

สก7พลัด

คนที่เจ็ดนี้มีถึงพระสกทาคามี พระอนาคามี พระอรหันต์ พระสกทาคามีเห็นเหมือนพระโสดาบัน แต่ว่าละกิเลสชั่วหยาบๆ พวกแรงๆ นี่ขาดไปๆ เหลือแต่กิเลสบางๆ เบาๆ กิเลสไม่รุนแรง อย่างโทสะมีแต่มีเบาๆ ไม่แรง ราคะก็มีแต่ไม่แรง มีแฉ่วๆ แคะรู้ก็ขาด แคะรู้ก็ขาด จะเป็นอย่างนั้น แต่ถ้าเปลอ มันก็ครอบเอาเหมือนกัน พระสกทาคามีก็ถูกโทสะครอบได้ ฉะนั้นอย่างเราเห็นพระแล้วไปด่าท่าน แล้วท่านโกรธ เราจะไปบอกว่าคุณเป็นพระเลวไม่ได้ ต้องบอกว่าคุณยังไม่ใช่พระอนาคามี ต้องว่าอย่างนี้

แต่ท่านอาจจะเป็นปุถุชน เป็นอสังขี เป็นอะไรจนถึงสกทาคามีก็ได้ ไม่แน่ หรือบางคนเราไปด่าๆ นี่ ยิ้มหวานเลย “โธ้ย! องค์กรนี้ไม่โกรธ” ความจริงเขาโกรธข้างในเราไม่เห็น “โธ้ย! องค์กรนี้พระอรหันต์” ออย่ามั่ว พวกเราชอบสร้างพระ ชอบ

สท7 พลาด

สถาปนา องค์นี้พระชั้นนั้นชั้นนี้ ตามจริงใครเคย
ทำบ้าง เลิกซะ นิสัยเสีย เอาอะไรไปตั้ง เราไม่รู้
หรอก นี่! ปัญญา มันจะแก้ลำขึ้น ถ้าเมื่อไรเห็นว่า
กายไม่ใช่เรา จิตก็คืนกายให้โลก ก็ได้ภูมิธรรมชั้นที่
สาม ปัญญาแก้รอบที่สุดเลย ก็จะทำให้จิตนี้ไม่ใช่
เรา คืนจิตไป คืนจิตให้โลก สลัดจิตทิ้งไป สภาวะ
ของจิตก็จะเปลี่ยน ไม่เหมือนจิตอย่างที่เราเรามี
จิตพวกเรามีขอบมีเขตมีจุดมีดวงมีที่ตั้งมีการไป
มีการมา มีความเคลื่อนไหวอยู่ภายในไซ้หมม หมุน
ตัว ๆ ๆ ๆ อยู่ภายใน

จิตพระอรหันต์ไม่ได้เป็นอย่างนั้น ไม่มีขอบ
ไม่มีเขตไม่มีจุดไม่มีดวง ไม่มีที่ตั้งไม่มีการไปไม่มี
การมา ไม่มีการเคลื่อนไหวภายใน ไม่มีรูปลักษณะ
ภายนอก จะไม่มีแสงสีเสียงอะไรทั้งสิ้นเลย มี
สัมผัสธรรมะอยู่ จิตมันสัมผัสธรรมะ เวลาต้องการ
สัมผัสธรรมะกับโลกก็เป็นแค่กิริยา กระทบไปอย่าง

สท7พลัด

นั่นเอง เวลาจะพักผ่อนก็ทรงกับพระนิพพาน ก็มี
ความสุขสบายทั้งวันทั้งคืนไม่ต้องยุ่งกับใคร สบาย
ตรงที่เข้าถึงพระนิพพานนี้เรียกว่าพ้นจากภพคັນที่
เจ็ดแล้ว

ตรงที่ภพคันที่เจ็ดนี้ ก็จะภาวนาไปจนเกิด
มรรคเกิดผลขึ้นมา มรรคผลกับนิพพานคนละอัน
กัน มรรคผลนี้เป็นโลกุตตระก็จริง แต่เกิดแล้วดับ
ไสดาปัตติมรรคเกิดแล้วก็ดับ อยู่ชั่วขณะจิตเดียว
เอง ไสดาปัตติผลเกิดแล้วก็ดับ อยู่ 2-3 ขณะจิต
เอง แค่นั้นเองนิดเดียว เพราะฉะนั้นไม่ใช่ว่า
โลกุตตระแล้วไม่เกิดไม่ดับ

โลกุตตระธรรมมี 9 อย่าง ไสดาปัตติมรรค
ไสดาปัตติผล สกทาคามีมรรค สกทาคามีผล
อนาคามีมรรค อนาคามีผล อรหัตมรรค อรหัตผล
นี้เป็น 8 พระนิพพาน โลกุตตระที่ไม่เกิดไม่ดับก็คือ

นิพพาน โลกุตตระที่ยังเกิดยังดับอยู่คืออมรรคกับ
ผล มี 4 ชั้น

อริยมรรคนั้นไม่ว่าชั้นไหน เกิดขณะจิต
เดียว แวบเดียวเท่านั้นเอง เหมือนมีดมันคมมาก
ฟันอะไรนี้ขาดในฉับพลัน ไม่ต้องฟัน 2 ที เวลาฟัน
อริยมรรคมันฟันกิเลสตายนี้มันฟันฉับเดียวขาด
เลย ขาดแล้วไม่มาติดอีก ขาดแล้วขาดเลย ตัวไหน
ถูกฟันขาดแล้วขาดเลย แต่อริยมรรคเกิดแล้วก็ดับ
เกิดอริยผล 2-3 ขณะแล้วก็ดับ ฉะนั้นโลกุตตระ
ก็ยังดับได้ ตรงนี้เป็นรถคันที่เจ็ด ฟันจากรถคันที่
เจ็ดนี้หมดธุระแล้ว สบายแล้ว ก็สัมพัสพระนิพพาน
ไป

พวกเราตอนนี้ส่วนมากเลยอยู่รถคันที่ห้า
ที่หกแล้ว เหลืออีกคันเดียว อย่าตกรถเสียก่อน
ก็แล้วกัน ตกรถมีไหม มี ท้อแท้ เลิกปฏิบัติไป หรือ

sn7 พลาด

ชี้เกี่ยจ ใครยังชี้เกี่ยจอยู่มีไหม ยกมือให้ชื่นใจซิ
ชื่นใจจริง ๆ เพราะลูกศิษย์รู้ว่ายังชั่วอยู่ ยังชี้เกี่ยจ
อยู่ ใครเบื่อบ้าง ภาวนาแล้วเบื่อบ้าง มีไหม ชี้เกี่ยจ
ก็ได้ เบื่อกี่ได้ ท้อแท้กี่ได้ ไม่ห้ามหรือก ชี้เกี่ยจเบื่อบ
ท้อแท้กี่ได้ แต่อย่าให้มันครอบจิต ชี้เกี่ยจรู้ทัน เบื่อบ
รู้ทัน ท้อแท้รู้ทัน อย่าให้มันครอบใจเราได้

ถ้าเรารู้ทัน ๆ เรื่อย ๆ ใจก็เป็นอิสระจาก
อารมณ์ที่มากัดขวางพวกนี้ ช่วงหนึ่งใจก็จะมีแรง
ขึ้นมาไปภาวนาต่อ ทุกคนไม่ว่าแน่นลึกแคไหนมันก็
ต้องเคยท้อ หลวงพ่อก็เคยท้อ ขนาดมาบวชแล้ว
“โอ! ทำอย่างไรเราจะเร่งความเร็วได้” อยากเร่ง
ความเร็วไม่รู้จะเร่งอย่างไร เร่งไม่เป็น ดูงโงหลาย
เลย ตายแล้วก็เลสก็ยังมี ตายแล้วก็ยังต้องเกิดอีก
แต่ชาตินี้เราคงได้แค่นี้แล้ว แต่ไม่เลิก ดูลูกเดียว
เลย เป็นทุกคน

สท7 ผลิต

ครูบาอ้าเมื่อก่อนตอนเป็นโยมอยู่ มีพรรคพวกมาบอกหลวงพ่อกว่า ตอนนี้อ้าเขาไปปลุกสวนท้ออยู่ บอกไปปลุกมันทำไมสวนท้อ ทำไมไม่ไปภาวนา บอกกำลังท้อแท้อยู่ เป็นทุกคน เพราะฉะนั้นชี้เกียจก็ไม่เป็นไร ชี้เกียจก็ดู ไม่เล็ก ท้อก็ไม่เป็นไร ท้อก็ดูไม่เล็ก เบื่อก็ไม่เล็ก ดูลูกเดียวอย่างไรมันก็ต้องเจอสภาวะที่มากัดขวางการปฏิบัติของเรา ต้องเจอทุกคน อดทนไว้ จะได้ถึงรณงค์ที่เจ็ดเสียที บางคนคงจะถึงหรรษาชาตินี้ บางคนก็คงชาติต่อๆ ไป พระศรีอริยเมตไตรยก็มีอีก

ถ้าเราทำเต็มที่แล้วยังไม่ได้ อย่าเสียใจ สมมุติเราจะตาย “ตายแล้ว! เรียนกับหลวงพ่อบราไมทย์มาตั้งหลายปีแล้ว ตอนนี้กำลังป่วยหนัก ใกล้ตายแล้วยังไม่ได้มรรคผลเลย” อย่าตกใจดูกายมันตายไปเลย ถวายร่างกายถวายชีวิต บูชาพระพุทธรูปเจ้าไปเลย บางคนไม่แนได้ต่อนั้นเลย

สก7พลาด

ได้ตอนใกล้จะตาย เรียกว่าเป็นพระอรหันต์ชนิด
ชีวิตสมสี่สี่ อย่างนั้นก็มิ หรือบางคนไม่ได้จริง ๆ
ชาติหน้าไปต่อ ต่อง่าย อะไรที่เคยทำแล้วมัน
ทำง่าย อย่างพวกเราทำบาปง่าย เพราะเคยทำ
โกรธง่ายใช้ไหม เพราะเคยโกรธ ชีปนก็เพราะมัน
เคยชินที่จะบ่น เพราะฉะนั้นถ้าเราปล่อยให้มัน
เคยชินฝ่ายชั่วไปเรื่อย ยิ่งแก้ยิ่งร้าย ยิ่งแก้มันจะ
บ่นทุกสิ่งทุกอย่างเลย จนกระทั่งไม่มีใครเข้าหน้า
เลย ไม่มีใครเข้าหน้าก็บ่นตัวเองอีกแล้ว “อู้ย!
ทำไมผมหงอก” บ่นตัวเองอีก หาเรื่องไปเรื่อย ๆ
หาความสุขไม่ได้สักที

ฉะนั้นจิตนี้ถ้าเราเคยชินที่จะปฏิบัติ เคย
ชินที่จะรักษาศีล เราจะรักษาศีลง่าย เคยชินที่จะ
ตื่นรู้สึกตัว เราจะตื่นได้ง่าย เคยชินเจริญปัญญา
จะเจริญปัญญาง่าย เหมือนเจ้าชายสิทธัตถะตอน
เด็ก ๆ ราว ๆ 7 ขวบ จิตตื่นขึ้นมา ได้สมาธิที่ถูกต้อง

สท7ผลิต

ทำไมตื่นขึ้นมาได้เอง ยังไม่ได้ไปเรียนที่ไหนเลย เพราะเคยได้ หรือทำไมท่านมาเจริญปัญญาได้รวดเร็ว เจริญปัญญาได้ไม่ก็วันเองบรรลุมรรคผลแล้ว มัวแต่ไปทรมานกายเที่ยวค้นหาอะไรอยู่ พอมาเดินทางถูกอยู่ ใช้เวลานิดเดียวเอง ทำไมท่านใช้เวลาคนเดียว ท่านทำอะไรมาแล้ว

พวกเราทำมากหรือน้อยก็อยู่ที่ตัวเองแล้ว ถ้าเราขยันเต็มที่ สะสมของเราไป แล้วชาตินี้ไม่ได้ชาติหน้าได้ยินดีดีของหลวงพ่от่านนั้นเอง ปึงเลย จิตตื่น จิตตื่นนี้ plain ที่สุดแล้ว คนเขาตื่นเต็มบ้านเต็มเมืองละตอนนี้ ฉะนั้นฟังแล้วปุ๊บ จิตตื่นนี้เรื่องเล็ก บางคนได้ยินเสียงซี้ดีหลวงพ่อขันธ์แยกเลย กำลังถือขันจะใส่บาตร ได้ยินก็ตกใจขันธ์แตกเป็นเสียง ๆ ขันธ์แยกเลย แล้วแต่บุญวาสนาว่า ขันธ์ชนิดไหนจะแยก ขันธ์ชนิดไหนจะแตกออกไปจากกัน แล้วแต่วาสนา แล้วแต่บุญเราสร้างไม่ใช่วาสนา

sn7พลัด

แล้วแต่บารมี วิชาสนาเป็นความเคยกายเคยวาจา บารมีเป็นความเคยของใจในทางดี อนุสัยเป็นความเคยชินของใจในทางชั่ว เราสะสมอนุสัยมา เยอะแล้ว ฉะนั้นเรามาฝึกให้มีศีลมีธรรม ฝึกให้ มาก ถ้าชาตินี้ได้ก็จะได้ไปเลย ก็ดีก็จะมีความสุข เรื่องอะไรต้องจมความทุกข์

ค่อยฝึก ชาตินี้ได้ก็ดีที่สุด ไม่ได้ก็ไม่เสียใจ เวลาจะตายหลวงปู่คุณุ่ยท่านเรียก “ตกกระได พลอยใจน” เวลาจะตายดูกายมันตาย ใจเรา อยู่ต่างหาก ใจอย่าไปเศร้าหมองตาม ร่างกายมัน ตายเราไม่เกี่ยว อาจจะได้มรรคได้ผลได้บ้าง สมัย พุทธกาลมีได้อรหันต์ ของเราได้โสดาบันก็บุญแล้ว ถ้าไม่ได้จริง ชาติต่อไปทำงานง่าย อาจจะไปอยู่เป็น เทวดา แล้วก็ไปฟังธรรมจากพวกเทพพวกพรหม พวกพระโพธิสัตว์อะไรอย่างนี้ ก็ไปทำได้ หรือฟัง จากพระบางองค์ท่านสอนได้ ก็ภาวนาไป ได้ใน

เทวโลกก็ได้ เทวดาบรรลุมรรคผลก็มี ไม่ใช่ไม่มี
มีเยอะกว่าคนอื่นอีก

พวกที่ภาวนาแบบพวกเราตั้งแต่สมัย
พระพุทธเจ้าก่อนๆ เลยมา แล้วไม่จบ ขึ้นไปอยู่
ข้างบน เป็นพรหมก็มี ตอนพระพุทธเจ้าตรัสรู้ท่าน
ขึ้นไป พวกพรหมสุทธาวาสจากพระพุทธเจ้าเก่าๆ
ยังมาราบท่าน พวกนี้ยังมีชีวิตอยู่ ฉะนั้นพวกเทพ
พวกพรหม พวกเราอาจจะไม่ต้องกลับมาข้างล่าง
ไปต่อเอาข้างบนก็ได้

ใครไม่อยากเป็นมนุษย์บ้าง ยกมือซิมีไหม
ไม่อยากเกิดยังเกิดอีก เกลียดอะไรก็ได้อันนั้น ถ้า
เป็นกลางแล้วก็ไม่เกิดหรอก เป็นกลาง ทำแต่ความ
ดีไปเรื่อยแล้วขึ้นไป แล้วก็พอพระศรีอริยเมตไตรย
มาตรัส เราจะลงมาฟังในสภาพของกายทิพย์ก็ได้
หรืออยากลงมาช่วยท่านทำงาน ลงมาเกิด แล้วมา

สท7พลัด

เป็นสาวกท่าน มาช่วยท่านประกาศธรรมะก็ได้ แล้วแต่วาสนาบารมีมีความสนใจของเรา แต่ถ้าเราไม่เคยภาวนา ถึงไปเจอพระศรีอริยเมตไตรย ท่านก็คง “อืม! บั้วมี 4 เหล่า บัดนี้ได้เจอเหล่าที่ 4 แล้ว อยู่ได้น้ำใต้ดิน” ฉะนั้นทำตัวให้เป็นบั้วพ่นน้ำขึ้นมา ก่อน ถ้าพ่นแล้วบานรับแสงอาทิตย์ได้ในชาตินี้ เอาเลย ไม่ต้องรอ ถ้าไม่ได้ก็ไปบานชาติต่อไป ถ้าไม่ได้จริงก็รอพระพุทธเจ้าถัดไป ถ้าไม่ได้อีกทีก็ไม่รู้เหมือนกันว่า ต้องรออีกนานเลย

พอสูใหม่ กินข้าวของเขาฟรีแล้ว สถานที่ก็ใช้ฟรี ต้องภาวนาใช้หนี้ อย่างพระนี่บวชมา ถ้าพระบวชมาแล้วไม่มีธรรมะ ไปบิณฑบาตร ข้าวทุกคำนี่คือหนี้ ฉะนั้นวิธีจะลดหนี้ของพระ คือภาวนาให้จิตเป็นบุญเป็นกุศล แล้วไปบิณฑบาตร เขาได้บุญได้กุศลอย่างน้อยเป็นกัลยาณบุุณชน ก็ยังดีเป็นหนี้้น้อยหน่อย ญาติโยมก็ได้บุญบ้าง ดีกว่า

ไม่ได้เลย พวกเรานี้ก็คล้ายๆ พระ ที่อยู่ตรงนี้ก็อยู่
ฟรี ข้าวก็กินฟรี เห็นไหม รถจอดไว้ที่นอก นั่งรถตู้
ฟรีเข้ามาอีก เต็มไปด้วยของฟรี ฉะนั้นเป็นหนี้แล้ว
ต้องภาวนาใช้หนี้เขา

พอภาวนาแล้วก็นึกถึงคนที่เขาจัดสถานที่
คนที่เขาจัดการแสดงธรรม คนที่ช่วยงาน นึกถึงเขา
บ้าง นึกไปอย่างนั้นล่ะ เขารับไม่ได้หรอกเพราะเขา
ไม่รู้ เรานึกถึงก็แสดงว่าเราก็ยังกตัญญูอยู่ ก็ยังเป็น
คนดี ถ้าเจอเขาก็ขอบใจเขาหน่อย อนุโมทนา
กับเขาหน่อย คนที่ช่วยงาน อย่างพวกจรรยา ไม่ได้
ฟังธรรม เดินท่อมๆ อยู่ข้างถนน นำสงสาร เสียสละ

คนที่เสียสละเพื่อให้เราได้ฟังธรรมะนี้
มีเยอะเลย ผู้ที่เสียสละท่านแรกคือ พระพุทธเจ้า
สืบทอดกันลงมาจนถึงวันนี้ หลวงพ่อคนเดียว
ทำไม่ได้ พวกเรามาเยอะๆ ไม่มีปัญญา ก็มีคนมา

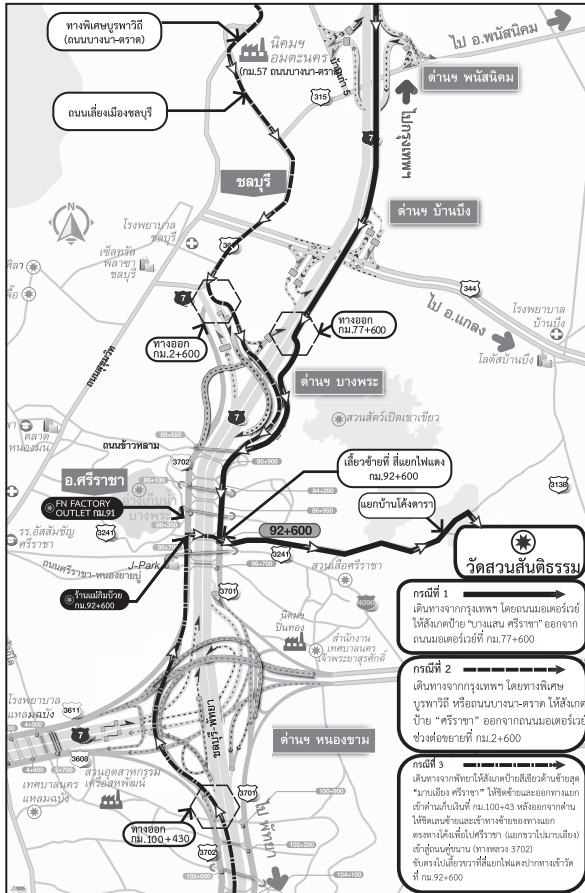
สก7พลัด

ช่วยเยอะเยอะเลย ซีดหรือเว็บไซต์ต่างๆ หลวงพ่อ
ก็ไม่ได้ทำ ทำไม่เป็น คนเขาทำ เขาไม่ได้ประโยชน์
อะไร ลำบากมากเลยในการทำงาน สิ่งเหล่านี้ก็
เพื่อ เขาทำเพื่อแทนคุณพระพุทเจ้า พวกเราก็
ภาวณา แทนคุณผู้มีอุปการะคุณของเราด้วย เรียก
“บุพการี” คนที่สงเคราะห์เราก่อนโดยที่เรายังไม่เคย
สงเคราะห์เขา呢 เรียก “บุพการี” ผู้ให้การอุปการะ
ก่อน

อย่างพระพุทเจ้าเหมือนบุพการีเรา
อุปการะเรา สอนเรา สอนยาก มนุษย์แต่ละคน
กว่าจะพันทุกขี้ขึ้นไป ยากเหมือนสอนควายให้ขึ้น
ต้นไม้เลย ต้นไม้สูงๆ ต้นยาง ต้นอะไรนี้ สอนให้
ควายปีนขึ้นไป ไม่ใช่ง่ายหรอก ยาก อันนี้ไม่ได้ว่า
พวกเรา หลวงพ่อนี้ถึงตัวเองหรือกว่า เรากิเลส
หนาปัญญาหาบไม่ได้ธรรมะพระพุทเจ้าแล้วก็
ค่อยๆ ชัดเกลามา ค่อยมีความสุขขึ้น สู้นะ

แผนที่แสดงเส้นทางไปวัดสวนสันติธรรม

วัดสวนสันติธรรม อ.ศรีราชา จ.ชลบุรี โทรฯตอบวันและเวลาแสดงธรรม
ของหลวงพ่อบุญราไมโทย์ ปาโมชฺโช ได้ที่ www.dhamma.com/calendar
หรือโทร. 096-9356359